

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus

CSALÁDTÁMOGATÁSOK A MAI MAGYAR
ADÓRENDSZERBEN

Konzulens

Készítette

Dr. Tóth Eszter Ilona

Andócsi Zsuzsanna

egyetemi docens

pénzügy és számvitel szak

adóigazgatási szakirány

levelező tagozat

2023

A szakdolgozatomban a mai magyar családbarát politika, és azon belül a társadalombiztosítási rendszerben elérhető támogatásokat, és a jelenleg elérhető családtámogatási eszközök mutatom be. A dolgozatban részletesen bemutatom a társadalombiztosítás történetét, ennek ismerete nélkülözhetetlen a további fejezetek értelmezéséhez.

Ma a gyerekvállalás előtt állóknak kevés segítő szakirodalom, szaklap vagy egyéb forrás van. A törvények ugyan elérhetők, de egy laikus számára ezek végigbongészése nem egyszerű feladat

A gyerekvállalás fontossága, biztosíthatósága az utóbbi néhány évtizedben lett megfontolandó az európai emberek számára. A mai európai népesség száma a kulturális és történelmi behatások miatt csökkenő tendenciát mutat.

A rendszerváltozás óta eltelt idő alatt, vagyis az elmúlt 30 évben átalakultak a családalapítási, gyerekvállalási, karrierépítési szokások. A nők számára is fontos lett a karrier, a biztos anyagi háttér megteremtése. Így a családalapítás kezdete legalább 10 évet tolódik, bár ezek megléte sem garantálja a gyerekvállalást. Már nem tabu, ha valaki kijelenti, hogy nem tervez családot, gyereket.

Jelentősen eltérő képet mutat a gyermekvállalási kedv ösztönzésére a belföldi és az országon kívüli országok lehetőségei.

Dolgozatomban rövid bevezető után részletesen bemutatom a társadalombiztosítás történelmi hátterét, ahol szükséges, egyetem történeti kitekintéssel. Ezután a társadalombiztosítás alapelveire térek ki, majd a pénzügyi rendszer fedezetének ismertetése következik. A fejezetnek része továbbá az egészségügyi járulékok ismertetése.

A következő fejezetben a szakirodalom áttekintése következik. Helyhiány miatt nem tértem ki részletesen minden egyes családtámogatási eszköz elemzésére.

A támogatási eszközöket három csoportra osztottam. Az elsőben a jövedelempótló támogatások olvashatók. Ezek többek között az első kedvezménye, veszélyeztetett terhességi táppénz, családi adókedvezmény, babaváró hitel, a családi pótlék.

A második csoportban a lakhatással kapcsolatos támogatások olvashatók, úgymint CSOK, CSOK hitel, falusi CSOK.

A harmadik csoportba olyan további támogatási eszközök olvashatók, amelyek az utóbbi néhány évben jelentek meg, ezek az SZJA mentesség, nagycsaládos autóvásárlási támogatás, diákhitel támogatás, babakötvény.

Minden felsorolt támogatási eszköznél bemutattam a szakirodalomra és törvényekre való hivatkozással az elérési lehetőségeket, azaz milyen feltételek mellett, ki, hogyan, mikor és meddig vehetik igénybe. A dolgozatban szemléltető jelleggel néhány űrlap is található.

A következő részben a munkába való visszatérés feltételei és lehetőségei olvashatók. Ez a fejezet az alkalmazását tekintve is kakukktojás, hiszen hiába van törvényileg szabályozva, mivel az emberek nagy része nincs tisztában az aktuális törvényekkel, rendeletekkel, a munkaadók sokszor a saját igényeik szerint kihasználják ezt a munkavállalók kárára.

A következő fejezetben a 2023-ban bekövetkezett változások olvashatók. A változások néhány új elem bevezetését, egyes régi megszüntetését vagy megváltoztatását jelenti.

Az ezt követő fejezetben a családpolitikai intézkedések hatásait és demográfiai következményeit mutatom be ábrákkal, táblázatokkal szemléltetve az eredményeket.

Ennek a fejezetnek fontos része a költségvetési irányzatok bemutatása is.

Az esettanulmány alapján konkrét példán keresztül mutatom be a családbarát intézkedések hatásait egy „átlagos” magyar család szemszögéből, és tapasztalataik alapján. Itt kitértem mindazon eszközök gyakorlati alkalmazására, és hasznára, amit a dolgozatban felsoroltam.

A következő fejezetben a következtetések és javaslatok olvashatók, többek között, hogy hasznos vagy kevésbé hasznos az adott intézkedés, mit és hogyan kellene változtatni. A tapasztalatok alapján összegzem a dolgozatban bemutatott és elemzett eredményeket.

A szakirodalom a törvényeket és az elmúlt években megjelent szakkönyveket foglalja magában. Az adózás folyamatos változása miatt egyes könyveket évente újranyomtattak és adtak ki. Ezeket így én is alkalmaztam, már csak azért is, mert a dolgozatom írását 2022-ben kezdtem és 2023-ban fejeztem be.

A különböző ábrák és diagramok jól szemléltetik az aktuális fogalmat, témát, amiről éppen az adott rész szól. A képek egy része a figyelemfelkeltést szolgálja

A befejező részben összefoglaltam a dolgozatot, újragondolva az eredeti témát, és az írás közben megjelenő újabb és újabb nélkülözhetetlen részeket.